

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 12C/106/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6611209223
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Triznová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2015:6611209223.20

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Evou Triznovou v právnej veci žalobcov 1/ Q. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., N. XXX/X, štátny občan Slovenskej republiky, 2/ V. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., N. XXX/X, štátny občan Slovenskej republiky, 3/ Q. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., H. XXX, štátny občan Slovenskej republiky, 4/ Z. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., P. XXXX/XX, štátny občan Slovenskej republiky, 5/ V. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ž. N. S., W. M. X, štátny občan Slovenskej republiky, 6/ Z. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. K. XXX, štátny občan Slovenskej republiky, 7/ S. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. K. XXX, štátny občan Slovenskej republiky, 8/ Q. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. M. XXX, štátny občan Slovenskej republiky, 9/ Z. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Č. A. XXX, štátny občan Slovenskej republiky, všetci zastúpení JUDr. Ivana Gajdošíková, so sídlom Zvolen, J. Kozáčka 146/13 proti žalovaným 1/ B. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. A., A. Č. XX, štátny občan Slovenskej republiky, zastúpený splnomocneným zástupcom V. V., N. XX.XX.XXXX, C. A. Š. Č. XX, štátny občan Slovenskej republiky 2/ F. H., N. XX.XX.XXXX, C. A. A., B. XX, štátny občan Slovenskej republiky, zastúpená JUDr. Bronislava Garajová, advokát, Advokátska kancelária so sídlom Železničná 5, 987 01 Poltár, v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, takto

rozhodol:

U r č u j e, že nehnuteľnosti zapísané na Okresnom úrade W., katastrálny odbor, na LV č. XXX pre katastrálne územie J. W., parcela EKN 276/17 orná pôda o výmere 183851 m² patria do podielového spoluvlastníctva žalobcu 1/ Q. Š., rodený Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom XXX XX W., N. XXX/X, v podiele 1/72 k celku, žalobcovi 2/ V. Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom XXXXX W., N. XXX/X, v podiele 1/72 k celku, žalobcovi 3/ Q. Š., rodený Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom XXX XX W., H. XXX v podiele 1/72 k celku, žalobkyni 4/ Z. H., rodená Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom XXX XX R.Z., P. XX, v podiele 24/1152 k celku, žalobcovi 5/ V. Š., rodená Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, trvale bytom XXX XX Ž. N. S., W. M. X, v podiele 1/96 k celku, žalobkyni 6/ Z. V., rodená Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom B. K. XXX, v podiele 1/96 k celku, žalobkyni 7/ S. K., rodená Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom B. K. XXX, v podiele 1/96 k celku, žalobcovi 8/ Q. Š., rodený Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom R. M. XXX, v podiele 1/96 k celku, žalobkyni 9/ Z. B., rodená Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom Č. A. XXX, v podiele 24/1152 k celku.

U r č u j e, že nehnuteľnosti zapísané na Okresnom úrade W., katastrálny odbor, na LV č. XXX, k.ú. J. W.: EKN 276/94 orná pôda o výmere 28 284 m², patria do vlastníctva žalobcu 1/ Q. Š., rodený Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom XXX XX W., N. XXX/X, v podiele 1/72 k celku, žalobcovi 2/ V. Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom XXXXX W., N. XXX/X, v podiele 1/72 k celku, žalobcovi 3/ Q. Š.Á., rodený Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom XXX XX W., H. XXX v podiele 1/72 k celku, žalobkyni 4/ Z. H., rodená Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom XXX XX R., P. XX, v podiele 24/1152 k celku, žalobcovi 5/ V. Š., rodená Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, trvale bytom XXX XX Ž. N. S., W. M. X, v podiele 1/96 k celku, žalobkyni 6/ Z. V., rodená Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom B. K. XXX, v podiele 1/96 k celku, žalobkyni 7/ S. K., rodená Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom B. K. XXX, v podiele 1/96 k celku, žalobcovi 8/ Q. Š., rodený M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom

R. M. XXX, v podiele 1/96 k celku, žalobkyni 9/ Z. B., rodená Š.Á., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom Č. A. XXX, v podiele 24/1152 k celku.

O trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobcovia 1/ Q. Š., nar. XX.XX.XXXX, 2/ V. Š., nar. XX.XX.XXXX, 3/ Q. Š., nar. XX.XX.XXXX, 4/ Š. Š., nar. XX.XX.XXXX, 5/ Q. Š., nar. XX.XX.XXXX podali dňa 04.07.2011 žalobu proti žalovaným 1/ B. V., nar. XX.XX.XXXX a 2/ F. H., nar. XX.XX.XXXX o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorá je zapísaná na liste vlastníctva č. XXX Správa katastra W., katastrálne územie J. W. ako parcela číslo EKN 276/17 orná pôda v príslušných podieloch a nehnuteľnosti, ktorá je zapísaná na Správe katastra W., list vlastníctva číslo XXX, katastrálne územie J. W. parcela EKN č. 276/94 orná pôda, o výmere 28284 m² v príslušných podieloch.

Po podaní žaloby bolo zistené, že žalobca 5/ Q. Š., nar. 04.11.1931 zomrel dňa 20.04.2008. Súd konanie uznesením č.k. 12C/106/2011-36 zo dňa 24.01.2012 zastavil ohľadne žalobcu Q. Š.. Dňa 19.01.2012 doručili žalobcovia 1/ až 4/ návrh na vstup do konania na strane žalobcov tak, že V. Š. bude vystupovať ako žalobkyňa 5/, Z. V. ako žalobkyňa 6/, S. K. ako žalobkyňa 7/, Q. Š. ako žalobca 8/. Novonavrhnutí účastníci konania na strane žalobcov súhlasili so vstupom do konania. Uznesením č.k. 12C/106/2011-139 súd pripustil vstup do konania týmto účastníkom, ktorí sú dedičia po Q. Š., ktorý zomrel pred podaním žaloby. Žalobca 4/ Š. Š., nar. XX.XX.XXXX zomrel dňa 22.03.2012, teda po podaní žaloby. Dedičmi po ňom sú Z. H. a Z. B.. Súd pokračoval v konaní s dedičmi Š. Š.. Uznesením č.k. 12C/106/2011-205 súd pripustil zmenu žaloby tak, že žalobcovia 1/ až 9/ žiadajú určiť, že nehnuteľnosti zapísané na Katastrálnom úrade v A. A., Správa katastra W. na LV č. XXX, k.ú. J. W.: parc. EKN 276/17 orná pôda o výmere 183 851 m², patria do vlastníctva žalobcu v prvom rade v podiele 1/72 k celku, žalobcu v druhom rade v podiele 1/72 k celku, žalobcu v treťom rade v podiele 1/72 k celku, žalobcovi v štvrtom rade v podiele 24/1152 k celku, žalobcovi v piatom rade v podiele 1/96 k celku, žalobcovi v šiestom rade v podiele 1/96 k celku, žalobcovi v siedmom rade v podiele 1/96 k celku, žalobcovi v ôsmom rade v podiele 1/96 k celku, žalobcovi v deviatom rade v podiele 24/1152 k celku. Žalobu žalobcov 1/ - 9/ o určenie, že nehnuteľnosti zapísané na Katastrálnom úrade v A. A., Správa katastra W. na LV č. XXX, k.ú. J. W.: EKN 276/94 orná pôda o výmere 28 284 m², patria do vlastníctva žalobcu v prvom rade v podiele 1/72 k celku, žalobcu v druhom rade v podiele 1/72 k celku, žalobcu v treťom rade v podiele 1/72 k celku, žalobcovi v štvrtom rade v podiele 24/1152 k celku, žalobcovi v piatom rade v podiele 1/96 k celku, žalobcovi v šiestom rade v podiele 1/96 k celku, žalobcovi v siedmom rade v podiele 1/96 k celku, žalobcovi v ôsmom rade v podiele 1/96 k celku, žalobcovi v deviatom rade v podiele 24/1152 k celku.

Žalobcovia 1/ až 9/ sa svojho vlastníckeho práva domáhajú ako dedičia po pôvodnej pozemnoknižnej vlastníčke P. Š., ktorá získala nehnuteľnosti zapísané v pozemnoknižnej vložke číslo XXX kataster územia B. pod B36 darom od svojho otca Q. V., na základe darovacej zmluvy. V zmysle darovacej zmluvy bol uznesením Okresného súdu v Lučenci pod sp. zn. č.d. 6104/37 zo dňa 03.09.1937 povolený vklad vlastníckeho práva v prospech P. Š.. Zároveň bolo povolené právo doživotného užívania nehnuteľností darcom Q. V. - otcom P. Š. a Y. V. a následne rozhodnutím súdu bolo potvrdené, že P. Š.K. je obmedzená na svojom práve predmetné nehnuteľnosti scudziť alebo obťažiť počas života darcu Q. V.. Nie je pravdou, že by Y. V. - brat P. Š. a starý otec žalovaných 1/ a 2/ mal v roku 1938 kúpiť podiel na nehnuteľnostiach zapísaných pod B36 pozemnoknižná vložka číslo XXX katastrálne územie B. od P. Š.. V prípade, že by došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi súrodencami P. Š. a Y. V., zmluva by musela byť písomná a až jej schválením súdom a zápisom do pozemkovej knihy by došlo k prevodu vlastníckeho práva. Zápisom vkladu do pozemkovej knihy po schválení príslušným súdom nastali účinky prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Ďalším dôvodom prečo nemohlo dôjsť k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi P. Š. a Y. V. je skutočnosť, že v pozemnoknižnej vložke číslo XXX je zapísaná tá skutočnosť, že P. Š. počas života svojho otca Q. V. mala obmedzenú možnosť disponovať s nehnuteľnosťou, ktorú nadobudla darom od svojho otca. Za života svojho otca nemohla nehnuteľnosť scudziť, ani ju zaťažiť. V darovacej zmluve Q. V. dohodol so svojou dcérou P. Š., že podiel na nehnuteľnostiach v pozemnoknižnej vložke číslo XXX môže užívať on sám do svojej smrti. Q. V. žil do 22.05.1951 a teda až do tohto času nebola P. Š. oprávnená scudziť alebo obťažiť predmetné nehnuteľnosti. Zároveň ich mohol užívať otec Q. V.. Ak by P. Š. uzavrela s Y. V. - svojim bratom kúpnu zmluvu v roku 1938 za života ich

otca, nebola by táto zmluva platná, vzhľadom na nedostatok dispozičného práva s nehnuteľnosťou. V prípade, že by otec Q. V. chcel zmeniť vlastnícke vzťahy k nehnuteľnostiam a umožnil by svojej dcére P. Š. previesť svoj podiel na predmetných nehnuteľnostiach, mal na to od roku 1937 do svojej smrti v roku 1951 dostatok času. K žiadnemu úkonu zo strany Q. V. nedošlo a právny stav od roku 1937 do roku 1951 bol nezmenený. V prípade uzavretia ústnej zmluvy v roku 1937 prípadne v roku 1938 by táto nemohla založiť ani okamih vzniku oprávnenej držby zo strany Y. V., nakoľko až do svojej smrti nakladal a užíval predmetné nehnuteľnosti Q. V. s tým, že vlastníctvo k veci patrilo P. Š.K.. Samotná skutočnosť, že P. Š. nežila v M., pretože uzavrela manželstvo a bývala v obci S. M. - W., neznamená, že stratila vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré získala darom od svojho otca. Darca mal právo užívať nehnuteľnosti až do svojej smrti v roku 1951. P. Š. sa narodila XX.XX.XXXX, zomrela dňa XX.XX.XXXX v S.J. M. - W.. Dedičia po nej boli Q., Q., Š. Š.. Dedičstvo po matke bolo prejednané v dedičskom konaní na Okresnom súde T. B. pod spisovou značkou D 2290/05, D not 1269/95. Predmetom dedičstva bol aj podiel z nehnuteľnosti, ktorá je zapísaná v pozemnoknižnej vložke číslo XXX o veľkosti 48/384 k celku. Osvedčenie o dedičstve bolo zapísané na Správe katastra W. na vzniknuté LV číslo XXX parcela EKN č. 276/17 orná pôda o výmere 471 880 m² ako spoluvlastnícke právo Š. Š., Q. Š., Q. Š.K.. V období socializmu bola nehnuteľnosť užívaná Stredoslovenskými štátnymi lesmi - Lesný závod Lučenec. V tom čase neboli vyplácané pôvodným vlastníkom nehnuteľnosti žiadne výnosy. Právny predchodca žalovaných 1/ a 2/ Y. V., nar. XX.XX.XXXX, si nechal notárskou zápisnicou číslo N 37/1998, Nz 208/1998, ktorú spísal Q. Š. podľa § 2 odsek 1 zákona č. 293/1992 Zb. zo dňa 19.05.1998 osvedčiť, že nehnuteľnosti zapísané v pozemnoknižnej vložke číslo XXX kúpil jeho otec Y. V. st. od P. Š. - svojej sestry v roku 1938 a že pozemnoknižný prevod nebol uskutočnený. Od toho okamihu mali byť nehnuteľnosti v užívaní Y. V. a následne jeho syna Y. V.. Takto spísaná notárska zápisnica je podkladom na vykonanie záznamu v katastri nehnuteľností. V prípade, že v desaťročnej lehote nikto neuplatní námietky na súde alebo v konaní o pozemkových úpravách, proti takto zapísanej držbe, stáva sa držiteľ vlastníkom nehnuteľností na základe vydržania. Svedkovia Q. Q., nar. XX.XX.XXXX a Q. Š., nar. XX.XX.XXXX, ktorí mali osvedčiť kúpu spoluvlastníckeho podielu nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu v roku 1938, nemohli byť priamymi účastníkmi prevodu z tohto roku, pretože pán Q. o mal sedem rokov a pán M. ešte nežil. Skutočnosť, že predmetné nehnuteľnosti právny predchodca Y. V. užíval, nespochybňujú ani žalobcovia. Právnym predchodcom Y. V. st. bol Q. V. - otec P. Š. a Y. V. V.. Pokiaľ by Y. V. st. a potom Y. V. ml. skutočne predmetné parcely užívali, nezakladalo to oprávnenosť ich držby. Y. V. vedel, že skutočnou vlastníčkou nehnuteľností je P. Š., preto nemohol ani objektívne, ale ani subjektívne nakladať s nehnuteľnosťami ako s vlastnými. Notárska zápisnica nezakladá vlastníctvo. Je len formálnym podkladom na záznam do katastra nehnuteľností. Neosvedčuje oprávnenosť držby. Je to len prehlásenie držiteľa, že podľa jeho názoru spĺňa zákonné podmienky na vydržanie. Nehnuteľnosť patrila P. Š., na základe darovacej zmluvy. Do smrti ju mohol užívať jej otec Q. V.. Keďže Y. V. - brat P. Š. žil v spoločnej domácnosti so svojím otcom Q. V., je možné, že sa podieľal na užívaní nehnuteľností, resp. na prácach na týchto nehnuteľnostiach. Vždy však musel vedieť, že nehnuteľnosť patrí jeho sestre P. Š. a nikdy ju teda nemohol držať ako vlastnú. Vlastnícke právo nemohol nadobudnúť vydržaním ani podľa Uhorského obyčajového práva, ale ani podľa zákona č. 141/1950 Zb.. Naliehavý právny záujem podľa ustanovenia § 80 písmeno c) Občianskeho súdneho poriadku osvedčili tým, že bez rozhodnutia súdu o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam je ich právo neisté. K dohode so žalovanými 1/ a 2/ o usporiadaní vlastníckeho práva nedošlo. Preto sa museli svojho práva domáhať prostredníctvom súdu.

Žalovaní 1/ a 2/ žiadali žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zamietnuť. Spoluvlastnícke podiely k nehnuteľnostiam nadobudli titulom dedičského rozhodnutia po otcovi Y. V., nar. 20.04.1928, ktorý zomrel dňa 17.06.2009, po ktorom bolo prejednané dedičstvo v konaní vedenom na Okresnom súde Lučenec pod spisovou značkou 5D/472/2009; D not 160/2009. Nehnuteľnosti kúpil v roku 1938 od P. M. brat Y. V. st. - ich starý otec. Prastarým otcom bol Q. V., ktorý daroval svojej dcére P. Š. rodenej V. podiely v urbárskom lese v katastri územia obce J. W., ktoré sú zapísané v pozemnoknižnej vložke číslo XXX v roku 1938, o čom svedčí uznesenie Okresného súdu Lučenec č.d. 6104/1937. P. Š. sa po uzavretí manželstva z obce Š. odsťahovala a následne podiely predala svojmu bratovi Y. V. - ich starému otcovi. Po smrti starého otca Y. V. st. užíval podiely v urbáriate ich otec Y. V. ml.. P. Š. žila v obci S.J. M. - W. až do svojej smrti a pochovaná je v obci M.. Nedoopatrovala svojho otca Q. V.. Doopatrovala a pochovala ho jeho syn Y. V. - ich starý otec. P. Š. rodená V. zomrela v roku 1969. Základné dedičské konanie bolo vykonané po smrti poručiteľky až v roku 1995. Dedičia poručiteľsky P. Š. sa o nehnuteľnosti od roku 1969 až do roku 1995 nezaujímali. Dedičia po P. Š. v roku 1969 boli už dospelí, mali svoje rodiny a napriek tomu im trvalo 26 rokov pokiaľ podali návrh na prejednanie dedičstva po P. Š.. Ich matka V. V. bola členkou výboru Urbárskej spoločnosti L. a v tom čase vlastníctvo k nehnuteľnostiam,

ktoré sú predmetom sporu, nikto nespochybňoval. Problémy začali len potom ako sa ich rodičia dostali do sporu s predsedom urbariátu W. S., s ktorým je vedený súdny spor pod spisovou značkou 5C/207/2009. P. Š. sa do rodnej obce nevrátila a do rodnej obce sa nevrátili ani jej potomkovia, takže ani ona ani jej potomkovia nehnuteľnosti neužívali vôbec. Ich právni predchodcovia užívali nehnuteľnosti do toho času pokiaľ neboli vnesené do užívania socialistickej organizácie. P. Š., ktorá nehnuteľnosti neužívala vôbec, ich teda nemohla ani vniešť do užívania Stredoslovenských štátnych lesov š.p. lesný závod Lučenec. Potom ako boli nehnuteľnosti vydávané V. a Y. V. - ich rodičia preberali nehnuteľnosti do vlastníctva a boli zakladajúcimi členmi Pozemkového spoločenstva L.. Nie je pravdou, že by žalovaní preukazovali vlastnícke právo len čestnými prehláseniami, ktoré boli pripojené k notárskej zápisnici JUDr. Q. Š.. Pri spisovaní notárskej zápisnice boli predložené prehlásenia Q. Q., Q. Š., pričom išlo o osoby, ktoré poznali miestne pomery. Na Okresnom úrade W. - matrika K. N. T. boli spísané čestné prehlásenia Q. M., ktorý bol narodený v roku XX.XX.XXXX, v tom čase bytom Š. XX a Q. R., nar. XX.XX.XX10, v tom čase bytom Š. XX, o tom, že vedeli o kúpe Y. V. v roku 1938 nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, od svojej sestry. Čestné prehlásenia boli spisované na Obecnom úrade v K. N. T. v roku 1999, v čase keď žiadny spor o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam neprebíhal. Žaloba bola podaná až v roku 2011. Právni predchodcovia žalovaných 1/ a 2/ splnili podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, a to počnúc rokom 1938, kedy Y. V. st. začal nehnuteľnosti užívať ako svoje vlastné. Splnili podmienky vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, pretože v roku 1993 prevzali nehnuteľnosti do užívania od Stredoslovenských štátnych lesov, štátny podnik. Do roku 2003 poberali úžitky z vlastníckych podielov nehnuteľností, ktoré sa nachádzajú v katastri územia Obce J. W.. Splnili podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním.

Okresný súd Lučenec rozhodol rozsudkom zo dňa 09.01.2013 č.k. 12C/106/2011-310 tak, že žalobu žalobcov 1/ až 9/ o určenie, že nehnuteľnosti zapísané na Katastrálnom úrade v Banskej Bystrici, Správa katastra W. na LV č. XXX, k.ú. J. W.: parc. EKN 276/17 orná pôda o výmere 183 851 m², patria do vlastníctva žalobcu v prvom rade v podiele 1/72 k celku, žalobcu v druhom rade v podiele 1/72 k celku, žalobcu v treťom rade v podiele 1/72 k celku, žalobcovi v štvrtom rade v podiele 24/1152 k celku, žalobcovi v piatom rade v podiele 1/96 k celku, žalobcovi v šiestom rade v podiele 1/96 k celku, žalobcovi v siedmom rade v podiele 1/96 k celku, žalobcovi v ôsmom rade v podiele 1/96 k celku, žalobcovi v deviatom rade v podiele 24/1152 k celku zamietol. Žalobu žalobcov 1/ - 9/ o určenie, že nehnuteľnosti zapísané na Katastrálnom úrade v Banskej Bystrici, Správa katastra W. na LV č. XXX, k.ú. J. W.: EKN 276/94 orná pôda o výmere 28 284 m², patria do vlastníctva žalobcu v prvom rade v podiele 1/72 k celku, žalobcu v druhom rade v podiele 1/72 k celku, žalobcu v treťom rade v podiele 1/72 k celku, žalobcovi v štvrtom rade v podiele 24/1152 k celku, žalobcovi v piatom rade v podiele 1/96 k celku, žalobcovi v šiestom rade v podiele 1/96 k celku, žalobcovi v siedmom rade v podiele 1/96 k celku, žalobcovi v ôsmom rade v podiele 1/96 k celku, žalobcovi v deviatom rade v podiele 24/1152 k celku zamietol. Žalovanému 1/ náhradu trov konania nepriznal. Súd rozhodol o trovách konania.

Voči tomuto rozhodnutiu podali odvolanie žalobcovia v zákonom stanovenej lehote. V odvolaní namietali, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, žiadali aby odvolací súd rozhodnutie prvého stupňa zmenil a návrhu žalobcov v plnom rozsahu vyhovel alebo aby rozhodnutie okresného zrušil a vec mu vrátil na nové rozhodnutie. Podľa žalobcov k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi P. Š. a Y. V. nemohlo dôjsť ani v ústnej, ani v písomnej podobe. V roku 1938 na území Slovenska platilo uhorské obyčajové právo. Prevod vlastníckeho práva však podliehal prísny formálnym konaniam. Vklad do pozemkových kníh bolo možné povoliť len podľa verejných listín a súkromných listín, na ktorých museli byť podpisy overené. Vklad prevodu vlastníckeho práva schvaľoval vecne príslušný okresný súd. V prípade, že by došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi P. Š. a Y. V., táto by musela byť písomná a až jej schválením súdom a zápisom do pozemkovej knihy by došlo k prevodu vlastníckeho práva. V konaní neboli produkované žiadne dôkazy o tom, že by zmluva mala byť ústna alebo písomná a kedy a za akých okolností malo dôjsť k uzavretiu kúpnej zmluvy v priebehu roku 1938. Žalovaní sami tvrdili, že P. Š. sa vydala v roku 1937, odsťahovala sa zo Š. do obce S. M. - W.. Po vydaji už neudržiavala úzky kontakt s rodinou v Š. a do Š. y sa nikdy nevrátila. Je preto logické, že v prípade, že by malo dôjsť k uzavretiu kúpnej zmluvy, táto by bola uzavretá v S. M. a teda aj prípadní svedkovia o uzavretí kúpnej zmluvy by boli z S. M.. Žalovaní nepreukázali žiadnym spôsobom a súd to neskúmal, kedy presne v roku 1938 malo dôjsť k uzavretiu kúpnej zmluvy a v prípade, že bola písomná zmluva, kde je jej originál. Vzhľadom k tomu, že prevod vlastníckeho práva z otca Q. V. na dcéru P. Š. na základe darovacej zmluvy bol urobený v súlade

s vtedy platnou legislatívou, minimálne účastníci darovacej zmluvy vedeli, že vlastníkom nehnuteľností sa Y. V. môže stať až zápisom do pozemno-knižnej vložky a nielen uzavretím ústnej kúpnej zmluvy. Súd žiadnym relevantným spôsobom sa nevyjadril, prečo sa teda stotožnil s tým, že Y. V. kúpil predmetné nehnuteľnosti, ale nevykonal všetky úkony smerujúce k prevodu v pozemno-knižnej vložke, resp. čo mu za života otca a sestry bránilo zápisu do pozemno-knižnej vložky. Súd neskúmal žiadne právne úkony, ktoré by svedčili o tom, že Y. V. mal snahu legálne postupovať a vykonať všetky úkony smerujúce k zápisu vlastníckeho práva na jeho osobu do katastra nehnuteľností. Čestné vyhlásenia svedkov Q. R. a Q. M. neboli žiadnym spôsobom verifikované. K notárskej zápisnici sa prikladali iné čestné vyhlásenia ľudí, ktorí v roku 1938 nežili, resp. boli maloletí a nemohli byť svedkami prevodu. Pri vypracovaní notárskej zápisnice notár neverifikoval pravdivosť výpovedí svedkov, ani nezisťoval iným spôsobom pravdivosť ich vyhlásení, uvedení svedkovia však nepreukazujú, že by boli priamo svedkami prevodu vlastníckeho práva z P. Š. na Y. V.. V čase vypracovania notárskej zápisnice Y. V. vedel o pôvode uvedených pozemkov a mohol kontaktovať deti P. Š. so žiadosťou o vydanie rovnakých čestných vyhlásení, keďže rodinní príslušníci mohli poznať rodinné pomery najlepšie. Súd neskúmal, za akú kúpnu cenu mali byť predmetné nehnuteľnosti odkúpené a prečo v prípade, že P. Š. dostala sumu za prevod, nemala snahu uskutočniť prevod vlastníckeho práva na brata za ich života. Vyjadrili presvedčenie, že P. Š. dostala dar od Q. V., v zmysle vtedy platného uhorského obyčajového práva, venom. Ak P. Š. získala predmetné nehnuteľnosti darom od otca Q. V. a uvedené pozemky mal užívať jej brat Y. V., ktorý sa mal podľa výpovedí aj o ich spoločného otca starať je nelogické, aby P. Š. prevod využila finančne a darom získané nehnuteľnosti speňažila vlastnému bratovi. Súd neskúmal a zo žiadnych dôkazov nevyplýva, že by P. Š. a Y. V., ako súrodenci, mali zlé vzťahy. V odvolaní poukázali na obmedzenie dispozičného práva P. Š. počas života otca Q. V. s predmetom daru, keď darca obmedzil dispozičné právo obdarovanej počas jeho života scudziť predmetné nehnuteľnosti, ktoré obmedzenie bolo zapísané aj v pozemnoknižnej vložke, toto obmedzenie sa nedalo žiadnym spôsobom, okrem súhlasu samotného darcu Q. V. obísť a uzavrieť platný právny úkon o prevode vlastníckeho práva. Ak Y. V. žil so svojím otcom Q. V., v prípade že by mal prevod vlastníckeho práva vyjadrovať vôľu P. Š. a Y. V., Q. V. ako otec by určite svoj súhlas s prevodom vyjadril a prevod by mohol legálne byť uskutočnený. Otec Q. V. žil do roku 1951 a až po tomto roku prestala byť P. Š. obmedzená na svojom dispozičnom práve s nehnuteľnosťami. V darovacej zmluve Q. V. dohodol so svojou dcérou P. Š.K., že podiel na nehnuteľnostiach v pozemnoknižnej vložke XXX môže užívať on sám do svojej smrti, teda až do jeho smrti nebola P. Š. oprávnená scudziť alebo obťažiť predmetné nehnuteľnosti a zároveň ich užívať mohol jej otec Q. V.. Ak by P. Š. uzavrela s Y. V. svojim bratom kúpnu zmluvu v roku 1938, t. j. za života ich otca, nebola by táto zmluva platná, vzhľadom na jej nedostatok dispozičného práva s nehnuteľnosťou. V prípade uzavretia ústnej zmluvy medzi P. Š. a Y. V., táto nemohla založiť ani okamih vzniku oprávnenej držby zo strany Y. V., nakoľko až do svojej smrti nakladal a užíval predmetnú nehnuteľnosť Q. V. s tým, že vlastnícke právo k veci patrilo P. Š.. Skutočnosť, že P. Š. potom ako sa vydala, nežila v obci Š., nemá žiadny relevantný dôvod na stratu jej vlastníctva a nesvedčí o potrebe previesť svoje vlastnícke právo na inú osobu. Nehnuteľnosti podľa darovacej zmluvy mohol užívať, aj užíval darca Q. V. do svojej smrti v roku 1951, čo potvrdila aj V. V., ako zástupca žalovaného 1/ P. Š., ako skutočný vlastník nehnuteľností, bola známa v rámci rodinných pomerov Q. a Y. V., rovnako Y. V., ktorý mal podľa tvrdenia žalovaných nadobudnúť kúpnu zmluvou od Anny Škrabákovovej nehnuteľnosti a ktorý žil spolu s otcom Q. V., vedel kto je vlastníkom nehnuteľnosti, poznal skutočného vlastníka a poznal pomery, podľa ktorých P. Š. bola vlastníčkou a Q. V. bol užívateľom nehnuteľností. P. Š.K. umrela v roku 1969, jej synovia Q., Q. a Š. Š. nechali si prejednať dedičstvo po matke a to aj nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu. Právni predchodcovia žalobcov nemali potrebu akýmkoľvek spôsobom upravovať vlastnícke vzťahy k nehnuteľnostiam, ktoré boli v užívaní Stredoslovenských štátnych lesov - Lesný závod R., vzhľadom k tomu, že v období socializmu existovalo kolektívne alebo štátne spravovanie pôdy, v ktorom boli vlastnícke vzťahy iba formálne. Navrhovatelia až pre potreby uplatnenia členstva v urbárskej spoločnosti začali riešiť vlastnícke vzťahy k nehnuteľnostiam. Vo vzťahu k osvedčeniu u právneho predchodcu žalovaných Y. V., nar. 20. 04. 1928, ktorý si nechal notárskou zápisnicou č. N 37/1998, Nz 208/98 JUDr. Q.Á. Š. osvedčiť v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 293/1992 Zb., že predmetné nehnuteľnosti na PK vložke 114 kúpil jeho otec od P. Š., svojej sestry v roku 1938 a že pozemno-knižný prevod uskutočnený nebol, poukázali, že notárska zápisnica nezakladá vlastníctvo, je len formálnym predpokladom na záznam do katastra nehnuteľností, notárska zápisnica neosvedčuje oprávnenosť držby, je to len prehlásenie držiteľa, že podľa jeho názoru spĺňa zákonné podmienky na vydržanie. Lehota 10 rokov na podanie námietok proti notárskej zápisnici nie je lehota, v ktorej by zaniklo vlastnícke právo vlastníka, ktoré je v zmysle ustanovenia § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka nepremičateľné, preto zmeškanie lehoty podľa § 2 ods. 2 zákona č. 293/1992 Zb. nespôsobuje stratu vlastníctva.

Krajský súd ako súd odvolací prejednal odvolanie v zmysle § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a napadnutý rozsudok okresného súdu v zmysle § 221 ods. 1 písmeno h) Občianskeho súdneho poriadku zrušil a v zmysle § 221 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvého stupňa.

Odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav, (pričom však dôkazné bremeno v zmysle § 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku zaťažuje účastníkov konania) a na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu vec nesprávne právne posúdil. Rozhodnutie súdu sa nejaví presvedčivým, keď v samotnom odôvodnení rozsudku je uvedené, že súd uveril tvrdeniam odporcov 1/ a 2/, že za platnosti bývalého uhorského práva uzavrel ich právny predchodca Y. V. starší kúpnu zmluvu s P. Š. a zaplatil jej kúpnu cenu. Tieto tvrdenia však náležitým spôsobom v konaní pred súdom preukázané neboli, aj keď svedkyňa S. Q. vypovedala, že pred ňou spomínal Y. V., že vyplatil svojej sestre P. V. čiastku. Samotná táto výpoveď bez ďalšieho nemôže náležitým spôsobom preukázať existenciu kúpnej zmluvy a prípadnú dobromyseľnosť Y. V. staršieho o tom, že je vlastníkom sporných nehnuteľností. Žiadne iné dôkazy, ktoré boli produkované v súdnom konaní existenciu dobromyseľnosti a následne vydržanie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam nateraz nepreukazujú. Odvolací súd poukazuje na to, že nepostačuje len užívanie nehnuteľností (ktoré v konaní ani namietané nebolo), držba musí byť vo svojom mene a s prihliadnutím na všetky okolnosti byť dobromyseľná. Okresný súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal ani s otázkou, kedy mal vstúpiť Y. V. starší do držby nehnuteľností ako svojej, s prihliadnutím k existencii práva doživotného užívania spornej nehnuteľnosti darcom, či vstúpil do držby týchto nehnuteľností v prípade preukázania existencie kúpnej zmluvy medzi ním a sestrou P. Š. už za života otca V. alebo až po jeho smrti. V konaní pred súdom žiadnym spôsobom nebolo preukázané, kedy zomrel Y. V. starší, či mohol už za svojho života vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam vydržať, či po jeho smrti bolo dedičské konanie, ak áno s akým výsledkom, kto bol jeho dedičom a podobne. Okresný súd sa náležitým spôsobom nevysporiadal ani s otázkou zákazu scudzenia predmetných nehnuteľností za života Q. V., ako došlo a za akých podmienok k možnému uzavretiu kúpnej zmluvy a k novej dobromyseľnosti zo strany Y. V. staršieho za situácie, keď vlastníčka nehnuteľností P. bola obmedzená vo svojej dispozícii s predmetom vlastníctva počas života otca Q. N. V., t. j. do roku 1951, kedy tento zomrel. Ona, ako vlastníčka, sa sama nemohla zrieknuť práva scudziť a obťažiť majetok, bolo by to možné len so súhlasom darcu, t. j. otca Q. V., čo nateraz preukázané v konaní nebolo.

Odvolací súd vo vzťahu k osvedčeniu spísanému formou notárskej zápisnice Nz 208/98, N 34/98 notárom JUDr. Q. Š. zo dňa 19. 05. 1998, v ktorom osvedčení Y. V., nar. XX. XX. XXXX vyhlásil, že je oprávneným držiteľom nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, pričom osvedčenie bolo spísané v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 293/1992 Zb. uvádza, že vzhľadom na to, že § 2 bol od 01. 12. 2000 zrušený zákonom č. 393/2000 Z. z., nemohlo dôjsť v zmysle § 2 ods. 2 k vydržaniu vlastníckeho práva uplynutím lehoty 10 rokov odo dňa zápisu do evidencie nehnuteľností podľa ods. 1 § 2 citovaného zákona a k nadobudnutiu vlastníctva takto zapísanej nehnuteľnosti v zmysle tohto ustanovenia. V každom prípade je preto potrebné skúmať všeobecné podmienky vydržania vlastníckeho práva. Len okolnosť, že v lehote 10 rokov odo dňa zápisu do evidencie nehnuteľností podľa § 2 ods. 1 zákona č. 293/1992 Zb. nebolo uplatnené na súde alebo v konaní o pozemkových úpravách vlastnícke právo inou osobou neznamena, že osoba zapísaná ako vlastníčka nehnuteľností podľa § 2 ods. 1 citovaného zákona sa stáva vlastníkom nehnuteľností na základe vydržania, vydržanie vlastníckeho práva podľa § 2 ods. 2 zákona č. 293/1992 Zb. vyžadovalo splnenie podmienok a to, že išlo o osobu zapísanú v katastri nehnuteľností za vlastníka na základe notárskeho osvedčenia o držbe a že do 10 rokov od zápisu tejto osoby neuplatnila iná osoba na súde alebo v konaní o pozemkových úpravách svoje vlastnícke právo k veci. Zrušenie uvedeného ustanovenia ku dňu 30. 11. 2000 malo za následok, že u žiadnej osoby zapísanej v katastri nehnuteľností za vlastníka na základe notárskeho osvedčenia o držbe nemohlo dôjsť k završeniu podmienok vydržania podľa tejto špeciálnej právnej úpravy pre neuplynutie 10 ročnej doby plynúcej odo dňa zápisu za vlastníka.

Podľa § 226 Občianskeho súdneho poriadku súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Súd vo veci určil termín pojednávania na deň 20.02.2015. Žalobca 1/ až 9/ aj naďalej trvali na žalobe, tak ako to rozviedli v písomnom podaní na jednotlivých pojednávaniach a v odvolaní voči rozsudku Okresného súdu v Lučenci č.k. 12C/106/2011-310. Zdôraznili, že P. Š. bola až do svojej smrti vlastníčkou nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu. Obmedzená bola na svojom vlastníckom práve klauzulou, ktorá bola uvedená v darovacej zmluve a ktorá jej zakazovala akýmkoľvek spôsobom za života jej otca Q. V. uvedené nehnuteľnosti scudziti. Z toho dôvodu vyplýva, že v roku 1938 nemohla P. Š. nakladať s nehnuteľnosťami a tieto akýmkoľvek spôsobom previesť na svojho brata Y. V.. Domnievajú sa, že sa jednalo o dar z titulu vena a preto nemohol ani byť ani objektívny dôvod na to, aby nehnuteľnosti scudzovala. V roku 1938 akýkoľvek vklad vlastníckeho práva podlieha prísnemu úradnému protokolu a preto ak existovala písomná zmluva vlastnícke právo Y. V. mohol nadobudnúť len vkladom do katastra a odsúhlasením uvedeného vkladu Okresným súdom v Lučenci. Q. V. podľa darovacej zmluvy mohol až do svojej smrti nehnuteľnosti užívať a keďže jeho syn Y. V. žil s ním v spoločnej domácnosti, mohol sa podieľať na užívaní nehnuteľností. Takéto užívanie mu však nezakladá oprávnenú držbu s tým, že žalovaný uvádzajú, že do oprávnenej držby mal vstúpiť Y. V. v roku 1938. Držba Y. V. nebola oprávnená ani pri jej vzniku, ani počas plynutia vydržacej doby. Žalobcovia sa oprávnene domáhajú určenia svojho vlastníckeho práva, pretože majú naliehavý právny záujem na takomto určení. Z rozhodnutia súdu nemôže byť vykonaný vklad v katastri nehnuteľnosti a nemôžu vykonávať svoje vlastnícke právo, ktoré odvodzujú od svojej právnej predchodkyne P. Š.. Vychádzajú z ustanovenia uhorského obyčajového práva platného v roku 1938, zákona č. 90/1923 o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností a v súčasnosti opierajú žalobu o ochranu vlastníckeho práva v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a Ústavy SR.

Pôvodná vlastníčka P. Š. bola podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti v podiele 48/384 k celku s tým, že po jej smrti sa uvedený podiel delil medzi jej troch synov, z ktorých nežije ani jeden. Žalobcovia 1/ až 9/ sú priamymi nástupcami troch synov P.j. Podiel je delený podľa dedičských osvedčení.

Zástupkyňa žalovaného 1/ pani V. V. žiadala žalobu zamietnuť z dôvodov, ktoré podrobne rozvádzala na jednotlivých pojednávaniach a vo vyjadreniach v tejto právnej veci. Y. V. kúpil nehnuteľnosti od svojej sestry, len žiadna zmluva sa nezachovala. Ona sama prišla bývať na Š. pred 67 rokmi. Spomenula si, že Y. V. na smrteľnej posteli povedal jej manželovi Y. V., že „horu“ prenechávajú jemu, že „hora“ je zaplatená. Nič mu nedal, tak mu dáva túto nehnuteľnosť. Y. V. vôbec nepovedal koľko zaplatil za nehnuteľnosť. Len toľko povedal, povybavuj si to a nechávam horu tebe. Hora je zaplatená. Boli tam prítomní svedkovia Q. R., Q. M.. Keď P. Š. predala horu svojmu bratovi Y. V., on ju užíval až do smrti. Doopatroval svojho otca. Vedela o tom, že Anna Škrabáková povedala bratovi Y., že ona by si peniaze nezobrala, pretože Y. V. bol najstarší, najviac sa narobil, ale musí si peniaze ako kúpnu cenu za nehnuteľnosť zobrať, pretože ju manžel bije. Y. V. sestru ľutoval a peniaze jej za nehnuteľnosť dal. Oni dvaja sa medzi sebou veľmi dobre znášali.

Zástupkyňa žalovanej 2/ zdôraznila, že vzťahy medzi súrodencami boli dobré. Sestra P. sa vydala do S. M., časť W., čo bola ďaleká dedina. Manžel žiadal výplatok z majetku. Jej brat Y. V. ju teda vyplatil a doopatroval otca Q. V.. Dôležité je uvedomiť si, že to bolo ťažké historické obdobie, obdobie Slovenského štátu, druhej svetovej vojny, následne sa začala kolektívizácia, takže tak ako mnohí iní ľudia na Slovensku nevenovali pozornosť formálnej a právnej stránke veci, ani v tomto prípade nebola uzavretá riadna písomná kúpna zmluva medzi súrodencami a nebol vykonaný vklad do pozemkovej knihy. Y. V. sa ujal držby v roku 1938. O tom, že medzi súrodencami neboli žiadne spory svedčí aj to, že P. Š. sa nikdy nedomáhala vlastníckeho práva k lesom. Rovnako právni nástupcovia P. Š. až do začatia tohto súdneho sporu Y. V. nerušili v užívaní nehnuteľností.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom svedka pána H. H., ktorý vypovedal tak, že vlastnícke právo k nehnuteľnostiam neskúmal. On pôsobil na Lesnej správe v V. ako vedúci od roku 1972 do roku 1999. W. V. v počiatkoch im ukázal hranice Urbariátu.

Svedok V. S. vypovedal tak, že si kúpil chalupu na Š. pred deviatimi rokmi. V minulosti v tejto lokalite nežil, takže k vlastníckym vzťahom účastníkov konania sa vyjadriť nevedel.

Dokazovanie súd vykonal výsluchom účastníkov konania, svedkov W. S., H. H., V. S., spisu JUDr. Q. Š. N37/98, spisu Okresného súdu Lučenec sp. zn. D 4/1999, spisu sp. zn. 5C/29/1999, sp. zn. 12D/521/2008, sp. zn. 5D/291/2012, sp. zn. 17C/128/2011, sp. zn. D2290/95, sp. zn.

5D/472/2009, sp. zn. 17C/128/2011, vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-967/85-LC-2011, prečítaním výpisu z pozemnoknižnej vložky číslo XXX, listu vlastníctva číslo XXX, listu vlastníctva číslo XXX, listu urbárskej spoločnosti zo dňa 16.03.2010, žiadosti o vyplatenie podielov zo dňa 20.08.2010, podania Urbárskej spoločnosti L. zo dňa 21.03.2004, zoznamu vlastníkov podielov spoločnej nehnuteľnosti členov Urbárskej spoločnosti L., uznesenia č.d. XXXX/XX, čestného prehlásenia Q. M., Q. R., stanov Urbárskej spoločnosti L., upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie EX 1273/04 Ba, úmrtného listu Q. Š., nar. XX.XX.XXXX, zomrelého XX.XX.XXXX, správy Obce S. M. zo dňa 21.03.2012, prečítaním úmrtného listu Š.C. Š., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel 22.03.2012, prečítaním úmrtného listu K. Š., nar. XX.XX.XXXX, ktorá zomrela 09.04.2012, potvrdením Stredoslovenských štátnych lesov A. A.rica, lesný závod R. zo dňa 25.05.1993, listinných dôkazov, predložených svedkom W. S., svedectvom o pohrebe Q. V., nar. XX.XX.XXXX, zomrelý dňa 22.05.1951, Y. V., nar. XX.XX.XXXX, zomrelý dňa XX.XX.XXXX, na základe čoho bol zistený nasledovný skutkový stav.

Podľa § 80 písmeno c) Občianskeho súdneho poriadku žalobou na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Žalobcovia 1/ až 9/ preukázali naliehavý právny záujem na podaní žaloby o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, pretože na nehnuteľnostiach, ktoré sú v súčasnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX a na liste vlastníctva č. XXX, ktoré boli pôvodne zapísané v pozemnoknižnej vložke č. XXX., parcela č. 276/17 vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 48/384 si robila vlastnícke nároky tak žalobcovia 1/ až 9/, ako aj žalovaní 1/ a 2/. Otázkou vlastníckeho práva môže potom vyriešiť len súd.

Podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

Vlastnícke právo patrí do skupiny patrí do skupiny absolútnych práv, ktoré pôsobia voči všetkým, takže im zodpovedá povinnosť každého iného subjektu nerušiť oprávnený subjekt vo výkone jeho práv k veci. Ochrana vlastníckeho práva je subjektívnym právom vlastníka.

Podľa § 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku dôkazné bremeno zaťažuje účastníkov konania.

Žalobcovia sa svojho vlastníckeho práva domáhajú ako dedičia pôvodnej vlastníčky predmetných nehnuteľností P. Š.. P. Š. získala nehnuteľnosti, ktoré boli zapísané v pozemnoknižnej vložke č. 114 kat. úz. B. pod B36 darom od svojho otca Q. V., na základe darovacej zmluvy. V zmysle darovacej zmluvy bol Okresným súdom v Lučenci pod Čd. 6104/37 zo dňa 03.09.1937 povolený vklad vlastníckeho práva v prospech P. Š.. Zároveň bolo povolené právo doživotného užívania predmetných nehnuteľností samotným darcom - otcom P. Š. a Y. V.. Zmluvou a rozhodnutím súdu bola P. Š. obmedzená na svojom práve predmetné nehnuteľnosti „scudziť alebo obťažiť“ počas života darcu Q. V..

Žalovaní 1/ a 2/ neunesli dôkazné bremeno a nepreukázali, že došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi P. Š. a Y. V. narodeným 16.06.1906, v roku 1938. V roku 1938 platilo na území Slovenska uhorské obyčajové právo a prevod vlastníckeho práva podliehal prísny formálnym pravidlám. Vklad do pozemkových kníh bolo možné povoliť len podľa verejných listín a súkromných listín, na ktorých museli byť podpisy overené podľa ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 90/1923 Zb. Prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, zapísaným v pozemkových knihách podlieha prísnemu formálnemu konaniu, v ktorom zmysle ustanovenia § 86 písmeno a) zákona č. 177/1927 Katastrálneho zákona vklad prevodu vlastníckeho práva schvaľoval vecne príslušný okresný súd. Katastrálne konanie bolo prísne formálne. Každé podanie bolo zapísané do denníka. Bolo mu pridelené tzv. Čd. Podanie bolo následne plombované a lustrované. Takýto postup bol dodržaný aj pri zápise vlastníckeho práva v prospech P. Š. ako Čd. 6104/37 pri zápise pod B36. O prevedenom zápise vkladu sa účastníci upovedomili doručením súdneho uznesenia, proti ktorému bolo možné odvolanie v zákonnej lehote. Pokiaľ by došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi P. Š. a Y. V., táto by musela byť písomná a až jej schválením súdom a zápisom do pozemkovej knihy by došlo k prevodu vlastníckeho práva. Z výpisu z pozemnoknižnej vložky č. XXX bolo preukázané, že dispozičné právo P. Š. počas života otca Q. V. bolo obmedzené. Darovacou zmluvou, ktorá bola uzavretá medzi Q. V. - otcom a P. Š. - dcérou, darca obmedzil dispozičné právo obdarovanej počas jeho života scudziť predmetné nehnuteľnosti. Q. V. sa dohodol s dcérou P. Š., že

podiel na nehnuteľnostiach v pozemnoknižnej vložke č. 114 môže užívať on sám do svojej smrti. Q. V. zomrel dňa XX.XX.XXXX. P. Š. nebola oprávnená scudzíť alebo obťažovať nehnuteľnosti a zároveň Q. V. ich užívať mohol. V prípade, že by otec Q. V. chcel zmeniť vlastnícke vzťahy k nehnuteľnostiam a umožniť svojej dcére P. Š. previesť svoj podiel na predmetných nehnuteľnostiach, mohol tak urobiť od roku 1937 do roku 1951, avšak k žiadnemu úkonu zo strany Q. V. preukázateľne nedošlo a právny stav až do jeho smrti bol zhodný so zápisom v pozemnoknižnej vložke XXX z roku 1937. Pokiaľ by medzi P. Š. a Y. V. došlo k uzavretiu ústnej kúpnej zmluvy, táto by bola od počiatku absolútne neplatná. Potom by nemohla založiť okamih vzniku oprávnenej držby zo strany Y. V.yniaka.

P. Š. zomrela dňa 28.08.1969 v S.Č. M. - W.. Dedičmi po P. Š. boli Q. Š., Q. Š., Š. Š.Á.. Dedičstvo bolo prejednané v dedičskom konaní pod sp. zn. D2290/05, D not 1269/95 zo dňa 08.09.1997. Predmetom dedenia bol spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. XXX o veľkosti podielu 48/384.

Q. Š., nar. XX.XX.XXXX zomrel dňa 13.12.1998. Právni nástupcovia sú žalobcovia 1/, 2/, 3/. Dedičstvo bolo prejednané na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. D4/99. Na liste vlastníctva č. XXX boli zapísaní ako podieloví spoluvlastníci v podiele 1/72 každý z nich.

Q. Š., nar. XX.XX.XXXX zomrel dňa 20.04.2008. Dedičmi boli žalobcovia 5/, 6/, 7/, 8/. Osvedčenie o dedičstve bolo vydané na Okresnom súde Ž.J. N. S. pod sp. zn. 12D/521/2008.

Š. Š., nar. 21.08.1933 zomrel dňa 22.03.2012. Dedičmi po ňom sú žalobkyne 4/ a 9/. Dedičské konanie bolo ukončené osvedčením sp. zn. 5D/291/2012.

Súd sa postavil na to stanovisko, že právny predchodca žalovaných Y. V., nar. XX.XX.XXXX, zomrelý dňa XX.XX.XXXX, nemohol byť dobromyseľný v tom, že je vlastníkom spornej nehnuteľnosti. Žil v spoločnej domácnosti so svojím otcom Q. V.O. až do jeho smrti. Musel mať vedomosť o existencii darovacej zmluvy, ktorou jeho otec Q. V. daroval nehnuteľnosti jeho sestre P. Š. ako aj o zriadení práva doživotného užívania predmetných nehnuteľností darcom Q. V.. Y. V. musel vedieť, že v tomto období zápis vlastníckeho práva podliehal schváleniu súdom a zápisu do pozemkovej knihy s prihliadnutím na to, že rok pred tvrdenou kúpou nehnuteľností Y. V. starším od P. Š., došlo k prevodu týchto nehnuteľností darom, pričom boli splnené formálne náležitosti, schválenie Okresného súdu Lučenec zo dňa 03.09.1937, vklad vlastníckeho práva titulom darovacej zmluvy a vklad práva užívať predmetnú nehnuteľnosť až do smrti Q. V. darcom, vrátane zaznamenania zákazu scudzenia a obťaženia nehnuteľností trvajúceho do smrti Q. V.a. V rodine Q. V., Y. V. a P. Š.K. bolo teda známe ako je potrebné formálne postupovať pri prevodoch nehnuteľností. Žalovaní nepredložili ako dôkaz kúpnu zmluvu v písomnej forme, ktorá by síce bola neplantá pre nedostatok formálnych náležitostí, ale mohla by byť dôkazom o tom, že právny predchodca Y. V. začal dobromyseľne a nerušene nehnuteľnosti užívať.

Za takýchto okolností súd konštatuje, že právna predchodkyňa žalobcov 1/ až 9/ P. Š. bola vlastníčkou nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu až do svojej smrti. Po smrti P. Š. v rámci dedičského konania nehnuteľnosť zapísaná v pozemnoknižnej vložke č. XXX oprávnene zdedili jej synovia - dedičia zo zákona Š. Š., nar. XX.XX.XXXX, Q. Š., nar. XX.XX.XXXX, Q. Š., nar. XX.XX.XXXX, osvedčením o dedičstve sp. zn. D2290/95, Dnot 1269/95 zo dňa 08.09.1997 nadobudli po P. Š. jej synovia v pomere každý 1/3 z podielu P. Š. o veľkosti 48/384 k celku. Osvedčenie o dedičstve bolo zapísané na Správe katastra W. na vzniknuté LV č. 248 na parc. č. EKN 276/17 orná pôda o výmere 471 880 m² ako spoluvlastnícke právo pod B6 v prospech M. M. o veľkosti 48/1152 k celku pod B7 LV č. 248 v prospech Q. Š. o veľkosti 48/1152 k celku, pod B8 v prospech Q. Š. o veľkosti 48/1152 k celku. Pôvodne celá pozemnoknižná vložka č. XXX, zapísaná na LV č. 248 ako parcela EKN č. 276/17 orná pôda o výmere 471 880 m². Po ROEB pre kat. úz. J. W. došlo k rozdeleniu a zmene pôvodnej výmery a vznikla parcela EKN 276/17 orná pôda o výmere 183 851 m² zapísaná na LV 248 a parcela EKN 276/94 orná pôda o výmere 28 284 m² zapísaná na LV č. XXX.

Právnymi nástupcami po synoch P. Š. Š. Š., Q. Š. a Q. Š. sú žalobcovia 1/ až 9/, ktorí oprávnene po svojich právnych predchodcoch nadobudli spoluvlastnícke podiely k nehnuteľnostiam, tak ako sú presne uvedené vo výrokovej časti rozsudku. Žalovaní 1/ a 2/ náležitým spôsobom nepreukázali existenciu kúpnej zmluvy z roku 1938, dobromyseľnosť Y. V. staršieho o tom, že je vlastníkom sporných nehnuteľností. Žiadne ďalšie dôkazy produkované v súdnom konaní na existenciu dobromyseľnosti a

následné vydržanie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam doteraz neboli predložené, takže súd žalobe vyhovel a rozhodol tak ako to vyplýva z výrokovej časti rozsudku.

Podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V súlade s vyššie citovaným zákonným ustanovením súd o trovách konania rozhodol tak ako to vyplýva z výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáhať.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.